

**СТРАТЕГИЈА ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ
ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА
ОПШТИНЕ МАЛО ЦРНИЋЕ У ПЕРИОДУ ОД
2021.ДО 2026.ГОДИНЕ**

САДРЖАЈ

Иницијатива за израду Стратегије.....	2
Полазиште.....	4
Списак скраћеница.....	5
Општина Мало Црниће- становништво и показатељи друштвено-економске структуре.....	6
Финансијска издвајања општине за децу.....	7
Предшколска установа	8
Методологија.....	11
Визија.....	13
Општи циљ.....	13
Мере и активности.....	1-6
Праћење и контрола спровођења стратегије.....	7

ИНИЦИЈАТИВА ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕГИЈЕ

На иницијативу Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС, а у сарадњи са Министарством финансија, сектора за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ, јединица Локалне самоуправе Општине Мало Црниће и Предшколске установе „14 октобар“ Мало Црниће укључене су активности пројекта „Подршка реформи система предшколског васпитања и образовања у Србији“ (СУПЕР). Активности овог пројекта престављене су 25. јуна 2019. године у Београду, где су учешће узели и наши представници као једни од 50 локалних самоуправа и предшколских установа широм Србије на:

- развијању професионалних компетенција васпитача и стручних сарадника у предшколским установама за квалитетно инклузивно предшколско васпитање и образовање;
- јачању професионалних капацитета запослених у локалним самоуправама за планирање и управљање предшколским васпитањем и образовањем;
- унапређивање законског оквира за предшколско васпитање.

На основу потписаног споразума између МПНТР и Предшколске установе „14 октобар“ Мало Црниће обезбеђена је и донација ЕУ за дидактичку, ИТ опрему и намештај, што ће додатно допринети инклузивном предшколском васпитању и образовању.

Циљ пројекта је обезбеђивање континуитета реформских промена у предшколском васпитању и образовању у Србији развијањем квалитета предшколског васпитања и образовања као сатавног дела циклуса доживотног учења, кроз подршку локалним самоуправама и предшколским установама.

Иако је присутна стопа пада natalитета и сталне миграције становништва, како у веће градове тако и у иностранство, потреба за укључивањем деце за неке од програма ПВО у оквиру предшколске установе је све већа. Кроз стварање услова за боравак деце, добру професионалну праксу и компетенције запослених, залагање локалне самоуправе сваке године повећава се број укључене деце у ПВО, што наши капацитети не дозвољавају, у централно вртићу, док у издвојеним групама има просторних капацитета за већи обухват деце.

Сарадња установе са локалном заједницом има посебан значај и улогу у успешној реализацији циљева васпитања и образовања деце. Заједно са локалном заједницом ће се обезбедити образовни контекст за децу и породицу, кроз сарадњу са институцијама општине Мало Црниће, библиотеком, школама, здравственим установама, центром за

социјални рад, спортским организацијама, центром за културу. Тиме би допринели остваривању права деце на квалитетно образовање, као и пружању подршке деци ,родитеља и локалне заједнице у узајмном деловању.

Улагање заједнице у квалитетно предшколско васпитање и образовање и укључивање што већег броја деце раног узраста у квалитетне програме је кључни фактор развоја сваког појединца и заједнице у целини. Општина Мало Црниће је препознала проблем , пре свега деце из насељених места са територије Општине, којој су ПВО доступни у мањој мери.

ПОЛАЗИШТЕ

Стратегија за унапређивање предшколског васпитања и образовања општине Мало Црниће за период 2021-26 (у даљем тексту Стратегија), иницирана је у оквиру пројекта СУПЕР, са основним циљем да се повећа обухват деце узраста од 3 до 5,5 година квалитетним програмима предшколског васпитања и образовања. Полазишта за израду Стратегије су актуелна документа образовне политике у Србији (Стратегија развоја образовања у Србији до 2020, Закон о предшколском васпитању у образовању и Основе програма предшколског васпитања и образовања,) на основу којих Влада Републике Србије и Министарство просвете, науке и технолошког развоја, са различитим партнерима, интензивно раде на унапређивању система друштвене бриге о деци и предшколског васпитања и образовања. Стратегија подржава остваривање принципа Конвенције Уједињених нација и Општег коментара 7 Комитета УН о остваривању права детета у раном детињству:

- Деца имају право на живот, опстанак и развој који укључује физички, емотивни, психосоцијални, когнитивни, друштвени и културни сегмент.
- Дете не сме да буде дискриминисано по било ком основу, а нарочито не по основу своје етничке припадности, језика, вере, порекла, боје коже, сметњи у развоју и сл.
- При доношењу свих одлука или извршења поступака који утичу на дете или децу као групу, мора бити примењено начело добробити за дете (најбољи интерес детета), а то се односи како на законодавна тела, предшколске установе, тако и на породицу.
- Деци се мора дозволити да активно учествују у програмским питањима која се тичу њиховог живота и допустити им да се слободно изражавају.

Општина Мало Црниће има Стратегију одрживог развоја Општине, којом је предвиђено унапређење капацитета запослених у институцијама друштвених делатности, а као мера планирана је стручна едукација запослених и развој нових концепата образовања и васпитања у складу са локалним и ширим потребама. Како систем ПВО није обухваћен Стратегијом одрживог развоја Општине Мало Црниће, ова Стратегија представља његову допуну, са фокусом васпитање и образовање деце предшколског узраста.

СПИСАК СКРАЋЕНИЦА

АП Акциони план

ВБГ Вртићи без граница

ДБПВО Друштвена брига о деци и предшколско васпитање и образовање

ДЗ Дом здравља

ЗООСОВ Закон о основама система образовања и васпитања ЗООВ Закон о основном образовању и васпитању

ЗПВО Закон о предшколском васпитању и образовању

ЛСУ Локална самоуправа

ИРК Интересорна комисија

МПНТР Министарство просвете, науке и технолошког развоја

МЗ Месна заједница

МІСС Истраживање вишеструких показатеља (Multiple Indicator Cluster Survey)

ОЦД Организације цивилног друштва

ПА Педагошки асистент

ПУ Предшколска установа

ОШ Основна школа

ПВО Предшколско васпитање и образовање

УО Управни одбор

ЦСЗ Центар за социјални рад

ШУ Школска управа

ППП Припремни предшколски програм

РС Република Србија

РСЗ Републички завод за статистику

СРОС 2020 Стратегија развоја образовања

ОПШТИНА МАЛО ЦРНИЋЕ-СТАНОВНИШТВО И ПОКАЗАТЕЉИ ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ СТРУКТУРЕ

Општина Мало Црниће се налази у североисточном делу централне Србије и припада Браничевском округу. Простире се на површини од 271 км² са 19 сеоских насеља. Седиште општине је Мало Црниће.

Општина Мало Црниће простире се у долини реке Млаве у плодносној равници Стиг. По ободу општине се налазе брда, почеци Хомољских планина. Надморска висина је између 89 и 350 метара. Равничарски део општине заузима 18.613 хектара (70%) а брежуљкасти део 7.977 хектара (30%).

Први помен насеља овог краја налази се у Турском Браничевском тефтеру из 1467. У њему су пописана села: Салаковац, Горње и Доње Црниће, Батуша, Калиште, Кула, Топоница, Кобиље и Мало Градиште. Породица Бајлони је 1869 овде подигла Бајлонијев млин. Године 1885-86 саграђена је прва четворогодишња школа у овом крају.

Становништво Малог Црнића и околине карактерише негативан природни прираштај, одлив становништва и демографско пражњење. Општина обухвата 19 руралних насеља са 11.458 стална становника од којих се већина 85% бави пољопривредом. Око 6000 људи из ове општине ради у Западној европи. У општини раде 4 основне школе са истуреним одељенима, и једна предшколска установа ту је и један дом здравља и 6 амбуланти.

Просечна зарада по запосленом на подручју општине Мало Црнић у новембру месецу 2019.године износила је 43.453,00 динара без пореза и доприноса.

Према подацима националне службе за запошљавање, на тржишту рада на дан 31.12.2019.године евидентирано је 329 незапослених лица од тога 8 ромске националности

Према последњим попису из 2011.године на територији општине Мало Црниће живи 194 Рома. Скоро петина Рома нема ни основно образовање, што им отежава налажење посла, а самим тим и побољшање животних услова. Питање образовања је далеко већи проблем ромске националне мањине. Као разлог раног напуштања школовања или завршавања са ниским образовним постигнућима је, поред традиционалног схватања да девојчице не треба да имају виши степен образовања и дискриминација ученика/ца ромске националности у образовном систему. Роми су у неповљеном положају на тржишту рада, а лоши услови живота често доводе здравствених проблема.

На територији општине Мало Црниће не постоје нехигијенска насеља .

ФИНАНСИЈСКА ИЗДАВАЊА ОПШТИНЕ МАЛО ЦРНИЋЕ ЗА ДЕЦУ

Регресијае трошкова за ПВО опредељено буџетм, за 2019.годину износила је 256.825,00РСД

Право на регресирање трошкова боравка у предшколској установи остварују деца која су уписана у предшколску установу на територији општине Мало Црниће са пребивалиштем односно боравиштем на територији општине Мало Црниће која потичу из матријало угрожених породица.

Из буџета општине Мало Црниће регресирају се трошкови боравка деце из следећих категорија:

Право на потпуно регресирање трошкова боравка деце у предшколској установи (бесплатан боравак) остварују

- корисници права новчане социјалне помоћи 3 породице;
- корисници са дететом без родитељског старања (старатељ или хранитељ) који за њега није остварио право на дечији додатак;
- корисник са дететом са сметњама у развоју који за њега није остварио право на дечији додатак и за које није организована посебна васпитна група
- корисник права на дечији додатак са једним дететом и у предшколској установи 1 дете;
- корисник права на дечији додатк са двоје деце у предшколској установи 2 детета;
- корисник права на четврто дете 2 породице;
- корисник права на треће дете 11 породица.

Општинска управа Мало Црниће има листу чекања за упис деце у Предшколску установу, а приоритет приликом уписа имају деца из друштвено осетљивих категорија.

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „14 ОКТОБАР“ МАЛО ЦРНИЋЕ

Предшколско васпитање и образовање у Предшколској установи „14 октобар“ (у даљем тексту П.У. „14 октобар“) заснива се на хуманистичком схватању развоја детета – да је дете активно, интерактивно и креативно биће. Циљеви су усмерени на стимулисање суштинских предпоставки за интелектуални развој, подстицање мотивације, проширивање искустава, развијање интересовања за учење, схватање себе као комплетне личности и подразумева средину која је богата културним делима, правим узорима, инспиративним личностима и лепим односима међу људима.

Предшколским васпитањем и образовањем, обезбеђује се остваривање права сваког детета да се укључи у институционализовани облик васпитно образовног рада, задовољавање развојних потреба деце, потреба породице и друштва. ПУ „14. октобар“ остварује различите програме прилагођене одређеним старосним групама деце.

У срцу стишке равнице, у општини Мало Црниће, налази се П.У. „14 октобар“. Својом делатношћу обухвата 19 насеља наше општине у вртићу „Зека“ постоје 4 васпитне групе од 1 године до 6,5 година и 6 мешовитих васпитних група узраста деце од 3 до 6,5 година.

Од 315 -укупног броја деце рођене на територији општине Мало Црниће ,од 2014 до 2019 године , уписано деце у предшколску установу 149 детета и то:

-55 детета ППП, -100%

-66 детета од 3-5,5 година који су обухваћени целодневним и полудневним програмом - 58%

- 28 детета од 1-3 године - 20 %

У Малом Црнићу постоји вртић у објекту који није наменски грађен за вртић већ за васпитну групу. Не задовољава основне просторне услове. У 5 насеља наше општине Смољинцу, Црљенцу, Топоници, Божевцу и Малом Црнићу постоје наменски грађене просторије са санитарним чвором, гардеробом за децу предшколског узраста , у Божевцу и Топоници наменски грађене просторије где су санитарни чворови заједнички са школском децом. Организован је превоз деце до најближе васпитне групе или вртића .

Наша општина је сеоског подручја, економски неразвијена , присутна је велика миграција родитеља са децом у градска насеља и иностранство, наша установа се максимално залаже да обухвати сву преосталу децу целодневним , полудневним и четворочасовним програмом.

Деца, најчешће долазе из вишегенерацијских породица и по први пут се укључују у колектив.

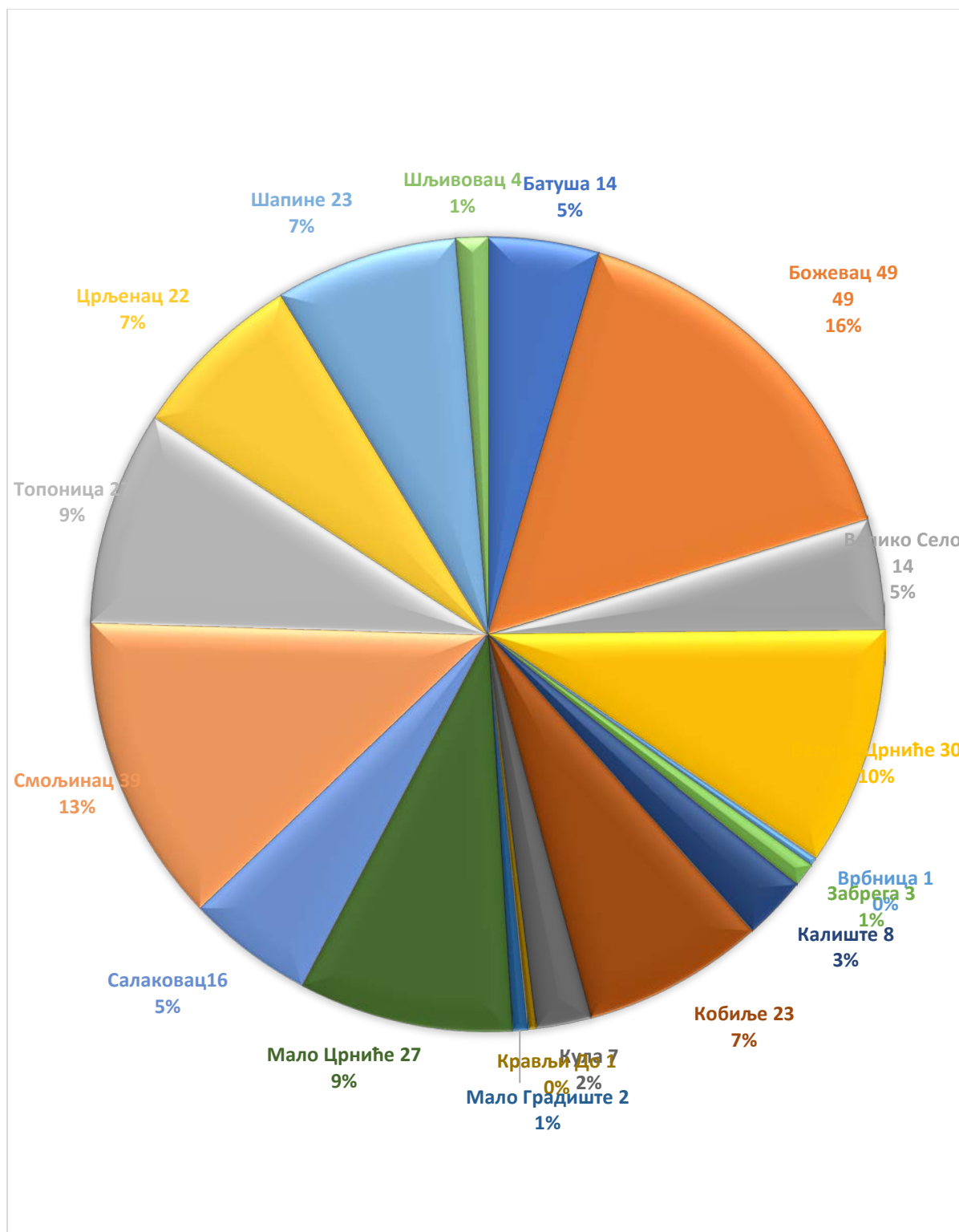
Сарадња са локалном самоуправом, школом, месним заједницама, Центром за социјални рад, Домом здравља, библиотеком, Центром за културу и другима је веома добра.

Досадашња искуства су показала да овај вид сарадње позитивно утиче на децу и родитеље.

ПУ „14 октобар“ је специфична по мањем броју деце што омогућава и подстиче коришћење различитих услова рада, креативније доживљаје и изражавање, више толеранције и мање агресивности међу децом, што обезбеђује њихову већу безбедност, а васпитачи имају прилике за већи индивидуални приступ деци.

Различити услови рада - разуђеност, мешовите групе, мали број деце омогућавају лакше праћење и евидентирање развоја и напредовања деце, пружање подршке у развоју и напредовању и поштовање различитости.

Списак деце по насељима укупно и процентуално од 2014 -2019.године

Графикон 1

Графикон 1 показује број деце по насељеним местима.

МЕТОДОЛОГИЈА

У циљу дефинисања Стратегије, урађена је СВОТ анализа (анализа снага, слабости, могућности и препрека) како би се утврдиле могућности ПУ (анализа постојећих капацитета и усклађености понуде и потражње) и општине Мало Црниће (анализа потребних ресурса за процес планирања система на нивоу локалних самоуправа). Урађено је и мапирање потреба деце узраста од 3 до 5,5 година и њихових породица, као и анализа потреба родитеља већ уписане деце у односу на дужину боравка у вртићу.

Анализом праксе ПВО препознати су следећи изазови: недостатак наменски грађеног објекта, успостављање базе података о деци на нивоу општине, мапирање деце ван система, недовољно сензибилисана јавност о значају раног учења, развоја и укључивања деце у програме ПВО, неинформисаност родитеља о важности ПВО.

Актуелне препреке за развој ПВО су: недостатак капацитета за обухват деце целодневним програма; одлука о забрани запошљавања у јавном сектору (васпитачи, медицинске сестре васпитачи, педагози, психолози, дефектолози, логопеди, социјални радници...); недостатак финансијских средстава за изградњу нових простора.

Резултати добијени СВОТ анализом указују да општина Мало Црниће нема дугу традицију делатности.

Евидентне слабости огледају се у:

-недостатак капацитета за већи и квалитетнији обухват деце целодневног боравка узраста од 1-6,5 година;

-непостојању јединствене евиденције и базе података о деци на територији општине Мало Црниће;

-недовољан број програма и услуга за децу и породице;

-једнообразност понуде у предшколској установи (углавном целодневни боравак) тј. недовољна заступљеност различитих програма и услуга у оквиру ПУ због недостатка простора у самом вртићу;

-недостатак стручних сарадника;

-разуђеност насеља и јако мало број деце у насељима.

Евидентиране претње су:

-миграција младих и целих породица;

-низак социо-економски стандард,

Евидентиране снаге су:

- интегрисаност свих институција и њихова добра сарадња;
- подршка локалне заједнице, бесплатан боравак деце од 3 до 5,5 година у полудневном трајању;
- позитивно вредновање квалитета рада установе;
- обезбеђена парцела и пројектно техничка документација за изградњу наменске зграде вртића.

Као могућности које треба искористити издвојиле су се:

- Проширење просторних капацитета , изградња зграде вртића, што је показала анкета на нивоу свих насеља у општини, од 500 испитаника свих старосних структура од 20 до 75 година (без обзира да ли имају децу,да ли су имали или ће имати),100% је било да је нова зграда вртића неопходна;
- 25-30% родитеља чија деца трнутно похађају ПВО заинтересовани су за полудневне облике;
- Адаптирани простори у школама могу се искористити за рад са децом од 3-5,5 година;
- Развијање других врста програма-различитог трајања и различитих садржаја којима би се поваћала педагошка функција ПВО, чији је циљ подршка раном развоју и учењу деце, уз повећање обухвата.

Родитељи препознају важност и корисност програма за децу,имају потребе да им деца буду укључена али у већина жели само у свом селу, полудневним боравком, спортским активностима, играоницама, креативним радионицама-ликовним, музичким али све то да буде бесплатно.

Као кључне вредности наводе:

- Васпитно-образовни рад у стручној институцији
- Дружење са вршњацима
- Запосленост родитеља

ВИЗИЈА

ЖЕЛИМО ДА ОМОГУЋИМО БЕЗБРИЖНО И БЕЗБЕДНО ОДРАСТАЊЕ СВЕ ДЕЦЕ КРОЗ ПАРТНЕРСКИ ОДНОС СА РОДИТЕЉИМА И ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ, ПОДСТИЦАЈНУ СРЕДИНУ, ШТО ЋЕ ОМОГУЋИТИ ДА СТЕЧЕНО ЗНАЊЕ БУДЕ ПРИМЕНЉИВО У БУДУЋНОСТИ.

ОПШТИ ЦИЉ

ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА УСЛОВА У ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ У ЦИЉУ ПОДСТИЦАЊА ЦЕЛОВИТОГ РАЗВОЈА И ДОБРОБИТИ СВЕ ДЕЦЕ У ОПШТИНИ МАЛО ЦРНИЋЕ.

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ	МЕРЕ
1. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ КАПАЦИТЕТА И ПОВЕЋАЊА ОБУХВАТА ДЕЦЕ СИСТЕМОМ ПВО - НЕМА ЛИСТЕ ЧЕКАЊА	1.1. Изградња вртића 1.2. Повећање обухвата деце узраста 3-5,5 године, са посебним освртом на децу из друштвено осетљивих категорија 1.3. Обезбеђивање стручног кадра у Пу, „14 октобар“ Мало Црниће
2: УНАПРЕДИТИ КВАЛИТЕТ УСЛУГА ЗА ДЕЦУ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА	2.1. Унапређивање компетенција запослених у ПВО за реализацију квалитетних програма ПВО 2.2. Проширивање програмске понуде ПВО за децу и породице и развој нових креативних програма у сарадњи са осталим институцијама у локалној самоуправи
3: ПОВЕЋАТИ ПАРТИЦИПАЦИЈУ РОДИТЕЉА	3.1. Подршка и укључивање породица са децом од 3-5,5 година из осетљивих група у креирање политике и праксе за децу предшколског узраста

МЕРЕ И АКТИВНОСТИ

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ: 1.ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ КАПАЦИТЕТА И ПОВЕЋАЊА ОБУХВАТА ДЕЦЕ СИСТЕМОМ ПВО -НЕМА ЛИСТЕ ЧЕКАЊА

МЕРА 1.1.Проширивање просторних капацитета-Изградња вртића							
РЕЗУЛТАТ	АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	ПАРТНЕРСКА ИНСТИТУЦИЈА	ВРЕМЕ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ (РСД)	НЕОБЕЗБЕЂЕНИ РЕСУРСИ (РСД)
Обезбеђени просторни капацитети-изграђен вртић Мало Црниће. Опремљен вртић за почетак рада	Обезбеђивање комплетне документације и дозволе, обезбеђивање потребне инфраструктуре и обезбеђивање средстава за изградњу и опремање вртића	1.Изграђен вртић за обухват 120 детета у складу са стандардима 2.Опремљен вртић намештајем, дидактичком опремом у складу са стандардима у односу на број деце	Општинска управа	Пу,,14 октобар" Мало Црниће и министарство за популациону политику и друга министарства и донатори	2021 2023.груби грађевински радови, 2023.- 2025.опремање намештајем и дидактичком опремом у складу са стандардима	1.000 000,00 за идејно решење и пројект 30.000 000,00 Средства општине Мало Црниће 15.000 000,00 Министарсво за Популациону политику за почетак изградње	70.000 000,00 за завршетак изградње и опремање

МЕРА 1.2.Повећање обухвата деце узраста 3-5,5 године ,са посебним освртом на децу из друштвено осетљивих категорија							
РЕЗУЛТАТ	АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	ПАРТНЕРСКА ИНСТИТУЦИЈА	ВРЕМЕ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕНИ РЕСУРСИ
На целој територији општине базом података обухваћене све породице и деца, посебно деца из осетљивих група. Повећан је обухват деце ПВО	Успостављање система за прикупљање података о деци предшколског узраста и формирање базе података.	Израђена је база података у свим институцијама, Обједињени у ОУ, подаци ажурирани, повећан обухват деце, посебно деце из осетљивих категорија за 30%	Општинска управа	Дом здравља, Месне заједнице, ПУ, Центар за социјални рад	Континуирано од 2021.	Средства обезбеђена из буџета општине Мало Црниће	

Мера 1.3. Обезбеђивање стручног кадра у ПУ „14 октобар“ Мало Црниће							
РЕЗУЛТАТ	АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	ПАРТНЕРСКА ИНСТИТУЦИЈА	ВРЕМЕ	ИЗДВОЛЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕНИ РЕСУРСИ
Обезбеђен стручни кадар, стручних сарадника Васпитача, правника	Урадити нову Систематизацију послова, добити сагласност од оснивача, обезбедити средства за стручни кадар	Добијена сагласност оснивача за упошљавање стручног кадра , 1 стручног сарадника, 1 правника, 1 васпитача	ПУ	Општина Мало Црниће	2021-2026	Средства Обезбеђена из буџета општине Мало Црниће	1.000 000, 00 на годишњем нивоу

СПЕЦИФИЋАН ЦИЉ 2:УНАПРЕДИТИ КВАЛИТЕТ УСЛУГА ЗА ДЕЦУ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА
Мера 2.1.Унапређивање компетенција запослених у ПВО за реализацију квалитетних програма ПВО

РЕЗУЛТАТ	АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	ПАРТНЕРСКА ИНСТИТУЦИЈА	ВРЕМЕ	ИЗДВОЖЕНИ РЕСУРСИ (РСД)	НЕОБЕЗБЕЂЕНИ РЕСУРСИ(РСД)
Компетенције запослених у ПУ унапређене су у складу са савременим теоријским концептима и препознати м приоритети ма као одговор на захтеве праксе,	2.1.1. Анализа и дефинисање потреба у области стручног усавршавања у складу са плановима Пу за унапређивање квалитета рада.	Анализа потреба васпитача за стручним усавршавањем	ПУ	Општина	2021-2026	20.000,00	20.000,00
	2.1.2. Организовање различитих програма стручног усавршавања, у установи-акредитованих семинара ,вебинара, предавања, трибина за реализацију квалитетних програма у наредних 5 година	Број обука свих васпитача из ПУ,број студијских посета, Број хоризонталних размена између ПУ на којима су учествовали сви васпитачи из установе	Пу	Савез васпитача, савез медицинских сетара, друге пу, савез стручних сарадника, локалне институције	2021-2026	100.000,00	100.000,00

Мера 2.2.Проширивање програмске понуде ПВо за децу и породице породице и развој нових креативних програма у сарадњи са осталим институцијама у локалној самоуправи							
РЕЗУЛТАТ	АКТИВНОСТ	ИНДИКАТРИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	ПАРТНЕРСКА ИНСТИТУЦИЈА	ВРЕМЕ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕНИ РЕСУРСИ
ПУ развија различите програме по облику, трајању и програмском опредељењу за децу узраста од 3 до 6,5 година	Васпитачи и стручни сарадник у сарадњи са родитељима врше анализу постижеће праксе и дефинисање предлога за унапређивање програмске понуде, повремени програми, Ликовне, спортске активности, радионице, које ће се одржавати у вртићу, издвојеним групама, Центру за културу, Библиотеци, спортским тернима. Индикатор ће бити деца која нису у систему образовања.	Број и врста полудневних, четворочасовних и повремених у трајању од једне године, програма за децу која нису у система прикључују се деци у систему	ПУ, Савет родитеља	Установе културе, спорта, библиотека, Дом здравља, Туристичка организација	Започети повремене програме у 2021.г. - фолклор, спортске активности и и ликовне путем радионица, наставити континуирано од 2021 до 2026 године	Средства обезбеђена буџетом за сваку годину 200.000,00	200.000,00

СПЕЦИФИЧАН ЦИЉ 3:ПОВЕЋАТИ ПАРТИЦИПАЦИЈА РОДИТЕЉА							
Мера 3.1.Подршка и укључивање породица из осетљивих група у креирање политике и праксе за децу предшколског узраста							
РЕЗУЛТАТ	АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	ПАРТНЕРСКА ИНСТИТУЦИЈА	ВРЕМЕ	ИЗДВОЈЕНИ РЕСУРСИ	НЕОБЕЗБЕЂЕНИ РЕСУРСИ
Родитељи слободно предлажу и покрећу иницијативе, активно учествују у доношењу одлука која се односе на децу предшколског узраста	3.1.1. Едукација родитеља кроз радионице и трибине	Број реализованих радионица и трибина о значају раног развоја деце, заштити деце од заразних и других болести, број учесника у активностима	ПУ	Општина, Центар за социјални рад, центар за културу и библиотеку Дом здравља	2021 - 2026	Средства обезбеђена буџета за сваку годину 50.000,00	50,000,00
	3.1.2. Подстицање иницијативе родитеља путем анкета, разговора и учешћа у одлучивању у ПУ, са посебним акцентом на родитеље деце из осетљивих група	Број родитеља који су показали иницијативу и број реализованих иницијатива родитеља	ПУ	Центар за социјални рад Дом здравља Центар за културу	2021 - 2026	Средства обезбеђена буџета општине	

ПРАЋЕЊЕ И КОНТРОЛА СПРОВОЂЕЊА СТРАТЕГИЈЕ

Стратегија за праћење предшколског васпитања и образовања Општине Мало Црниће је документ који садржи препознате проблеме, предложена решења, мере и време реализације. Евалуација и мониторинг подразумевају праћење, извештавање и оцењивање спровођења Стратегије како би се проценили ефекти и релевантност спроведених активности. Такође, то подразумева и анализирање проблема и ниво остварености циљева како би се могле предузети нужне измене и допуне.

Праћење спровођења ове Стратегије спроводиће се на начин што ће надлежни орган Општине Мало Црниће оформити комисију која ће пратити ефикасност и ефективност спровођења Стратегије, кроз праћење остварености показатеља учинка, оцењивање постигнутих резултата.

Комисија ће најмање једном годишње извештавати Скупштину Општине о предузетим мерама и активностима које су саставни део Стратегије и којима се постиже унапређење система ПВО, о оствареним резултатима до којих је примена таквих мера довела као и очекиваним резултатима и неопходним мерама које је потребно предузети како би се спровођење Стратегије наставило.

Општина се обавезује да ће горе наведену Комисију оформити у року, не дужем од 90 дана, од дана усвајања ове Стратегије ма седници Скупштине Општине Мало Црниће, те да ће састав, надлежност, као и ближи задаци и обавезе напред наведене комисије бити детаљни, уређени решењем о њеном образовању.